

Polročná správa o činnosti pedagogického zamestnanca pre štandardnú stupnicu jednotkových nákladov „hodinová sadzba učiteľ/a/učiteľov podľa kategórie škôl (ZŠ, SŠ) – počet hodín strávených vzdelávacími aktivitami („extra hodiny“)

Operačný program	OP Ľudské zdroje
Prioritná os	Vzdelávanie
Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ	Gymnázium Z. Fábryho 1, Veľké Kapušany, 079 01
Názov projektu	Zvýšenie kvality výchovno- vzdelávacieho procesu na Gymnázium – Gimnázium, Veľké Kapušany
Kód projektu ITMS2014+	312011U361
Meno a priezvisko pedagogického zamestnanca	Mgr. Ľudovít Mišľan, PhD.MBA
Druh školy	Gymnázium
Názov a číslo rozpočtovej položky rozpočtu projektu	4.6.1 štandardná stupnica jednotkových nákladov – učiteľ SŠ – extra hodiny na gymnázium
Obdobie vykonávanej činnosti	júl – december 2021

8.9.2021 *Platidlá ich vznik a používanie* Na uvedených hodinách sme so študentmi diskutovali o tom, čo si predstavujú pod pojmom finančná gramotnosť, ako ju vnímajú a tiež aj o tom, ako vidia svoju vlastnú úroveň finančnej gramotnosti. Na základe toho, že už v predchádzajúcich ročníkoch absolvovali v rámci OBN vzdelávanie v oblasti základov ekonómie a ekonomiky a aj predmet Manažment osobných financií, domnievajú sa, že sa v tejto oblasti vyznajú. Zároveň mnohí z nich majú skúsenosti z brigád a sezónnych prác, čo znamená, že si sami spravujú časť svojich financií a samostatne o nich rozhodujú. Žiaci vyplnili online vstupný dotazník do programu Viac ako peniaze do ktorého sa škola zapojila aby sme zistili úroveň ich poznatkov zo sveta financií.

22.9.2021 *Zavedenie eura a jeho vplyv* Na druhej hodine sme sa venovali zavedeniu eura na Slovensku a jeho vplyvu na slovenské domácnosti, pozitívam i negatívnym. Študenti dospeli k záveru, euro je pre Slovensko dôležitá mena. Je významným dôkazom európskej integrácie a úlohy Európy vo svetovej ekonomike. Vďaka euru sa nemusia občania ani podnikatelia obávať kurzovej neistoty pri obchodovaní so zahraničím. Euro pritiahlo na Slovensko zahraničných obchodníkov aj výrobcov. Pri cestovaní po krajinách Eurozóny využívame spoločné euro a nemusíme meniť peniaze a prepočítavať ceny ani rozmýšľať o tom, čo robiť s cudzou menou na Slovensku.

29.9.2021 *Kryptomeny a budúcnosť peňazí* Otázka budúcnosti peňazí je zaujímavá téma. Ani úspory nemusia mať len peňažnú podobu. Okrem rôznych účtov sú aj iné možnosti, kam uložiť svoje peniaze. Aby sme to mohli urobiť, musíme tieto možnosti poznať, vedieť ich porovnávať a vybrať si medzi nimi. Kryptomeny a možnosť investovania do nich, ich vysoká hodnota, kampaň ktorú proti nej vedú banky v súčasnosti študentov veľmi zaujala.

6.10.2021 *Korupcia - význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí.* V rámci tejto témy sme so študentmi robili v skupinách cvičenie na tému korupcie z príručky pre FG od Ing. M. Dechtárovej. Uvedené cvičenie študenti dokázali vypracovať správne. Následne sme diskutovali o súčasných a aktuálnych kauzách, týkajúcich sa korupcie a súdництва resp. štátnej správy. Študenti o nich majú veľký prehľad a vidno, že sledujú správy v rôznych médiách a dokážu reagovať na aktuálne kauzy. VO antigénových testov

Naše príjmy a výdavky

20.10.2021 *Možné príjmy žiaka, rodiny, Nenechaj sa oklamať.* Na uvedených hodinách sme so študentmi diskutovali o tom, čo všetko je možné považovať za zdroj osobných príjmov a odkiaľ ich teda možno čerpať. V rámci spoločnej aktivity sme vyhľadávali na internete možnosti rôznych druhov príjmov – práca z domu, práce na plný/čiastočný úväzok, brigády v tesco a pod.

27.10.2021 *Inflácia a investovanie.* Študenti diskutovali na tému: Hodnota peňazí nie je stála. Za rovnakú sumu peňazí v rôznom období nekúpime zvyčajne rovnaké množstvo tovaru. Veľkým nepriateľom peňazí je inflácia, ktorá spôsobuje rast cien a znižovanie hodnoty peňazí. Uvedieme dva príklady: Cena tovarov v čase zvyčajne stúpa. Príkladom môžu byť potraviny. V 70. rokoch minulého storočia stál jeden rožok 30 halierov (asi 1 cent), dnes má cenu asi 6 centov. Za sumu, ktorú dnes dáme za 10 rožkov by vaši rodičia (starí rodičia) kúpili 60 rožkov.



Znamená to, že hodnota peňazí klesá. Príkladom môže byť nákup auta. Kvôli tomu je potrebné ušetriť peniaze rozumne investovať alebo uložiť v banke, kde sa k vkladu pripisuje úrok.

Riadenie financií

3.11.2021 *Poznanie a zosúladenie osobných, rodinných a spoločenských potrieb a šetrenie.* Študenti pracovali na aktivite vo dvojiciach. Inšpiráciu sme čerpali z príručky od M. Dechtárovej. Na tabuli mali vysvietenú tabuľku s výdavkami rodiny a jednotlivca. Študenti si na základe nej vytvárali vlastnú tabuľku potrieb a snažili sa do nej zahrnúť všetko, na čo počas mesiaca mŕňajú, zároveň skúsili zhodnotiť, čoho by sa dokázali vzdať vzhľadom na príjmy, ktoré majú k dispozícii. Úlohou študentov bolo vytvoriť vlastný finančný plán na niekoľko mesiacov vopred, ktorý zohľadňuje ich (predpokladané) príjmy a výdavky. Pripomenuli sme si, že je mimoriadne potrebné vytvárať si finančné rezervy, ktoré by v prípade mimoriadnej a neočakávanej situácie mohli človeku pomôcť na istý čas pokryť všetky výdavky, ktoré sú stabilné (pôžičky, hypotéky a pod.)

10.11.2021 *Štátny a rodinný rozpočet.* Príjmy štátneho rozpočtu predstavujú všetky finančné toky, ktoré sa v priebehu obdobia jedného roka stávajú zdrojom pre výdavky. Úlohou študentov bolo špecifikovať príjmy rozpočtu, ktoré pochádzajú z daní – daňové príjmy a z príjmov, ktorých pôvod je mimo daní – nedaňové príjmy. Vedieť rozdeliť príjmy pochádzajúce z priamych a nepriamych daní. Diskutovali na tému základné položky štátnych výdavkov. Kapitálové výdavky a bežné výdavky – dávky sociálnej pomoci, sociálneho zabezpečenia, ako aj položke školstva a vzdelávania. Časť výdavkov vynakladá štát na zaistenie niektorých svojich základných funkcií – predovšetkým obrany a bezpečnosti štátu a fungovanie systému súdnictva. Študenti dospeli k záveru, že medzi osobným a rodinným rozpočtom neexistuje zásadný rozdiel. Hovoríme, že správne zostavený rodinný rozpočet pomáha získať kontrolu nad finančnou situáciou rodiny. V rodinách to funguje rôzne. Niekde si rozpočet nerobia, niekde majú obálky, do ktorých si odkladajú presné sumy podľa výšky výdavkov, niekde si rozpočet robia pomocou rôznych programov a kalkulačiek v počítači.

24.11.2021 *Podnikateľský plán a finančná analýza.* Úlohou študentov bolo vytvoriť vlastný finančný plán na niekoľko mesiacov vopred, ktorý zohľadňuje ich (predpokladané) príjmy a výdavky. Pripomenuli sme si, že je mimoriadne potrebné vytvárať si finančné rezervy, ktoré by v prípade mimoriadnej a neočakávanej situácie mohli človeku pomôcť na istý čas pokryť všetky výdavky, ktoré sú stabilné (pôžičky, hypotéky a pod.)

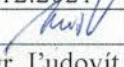
Ako fungujú banky

1.12.2021 *Načo slúžia banky, získavame informácie o finančnom trhu.* Truhlice v komore kam ľudia v minulosti ukládali peniaze nahradili už dávno banky. Tam ukládame peniaze, ak chceme, aby nám vďaka úrokom priniesli „úrodu“, ale aj tie, ktoré momentálne nepotrebujeme. V banke máme uložené aj peniaze, ktoré bezprostredne potrebujeme a platíme nimi bez toho, aby sme ich z banky vybrali. Je to vďaka internetu, platobným kartám a moderným technológiám. Z banky si za presne stanovených pravidiel môžeme vybrať aj peniaze, ktoré nie sú naše. Banka nám požičia a my ich neskôr vrátime. Banka je miesto, kde sú peniaze bezpečne uložené. Banka s peniazmi hospodári tak, že ich prijíma od tých, ktorí peniaze práve nepotrebujú a poskytuje ich tým, ktorí ich vedia využiť.

8.12.2021 *Úver a úžera, dohľad nad bankami.* Oboznámili sme sa s prácou Národnej banky Slovenska, ktorá vykonáva dohľad nad finančným trhom ale tiež aj s príslušným zákonom. Diskutovali sme o tom, prečo nemôže trh fungovať bez dohľadu a aké by z neho mohli plynúť

potenciálne nebezpečenstvá. Tiež sme sa zaoberali otázkou rozdielu medzi reguláciou finančného trhu a dohľadom nad ním. Možnosť čerpať úver neponúkajú len banky, ale aj splátkové spoločnosti a firmy poskytujúce rýchle pôžičky. Študenti si všimli inzeráty rôznych nebankových inštitúcií (zoznam nájdeš na webovej stránke NBS), ktoré sú veľmi lákavé. Ich najväčšou výhodou pre spotrebiteľa je spravidla skutočnosť, že ide o bezúčelovú pôžičku, často o pôžičku bez potvrdenia príjmu a bez ručiteľa. Pôžičku môžeš dostať do 24 hodín alebo aj hneď. Samozrejme, že za tieto výhody si spomínané inštitúcie vypýtajú *väčší úrok* ako banky. Pri takýchto pôžičkách býva cena ešte menej čitateľná ako pri úveroch od banky, pretože je priamo zahrnutá v mesačnej splátke. Pozor, okrem štandardných spoločností, existujú na Slovensku aj firmy alebo jednotlivci, ktorí ponúkajú hotovostné pôžičky, na trhu sa však nesprávajú štandardne a podľa platných zákonov. Často ide o úžeru, úrok je podľa zákona neprimerane vysoký.

15.12.2021 *Úvery a kríza - bankové riziko.* Žiaci získali prehľad o druhoch úveru. Posudzovali rôzne ponuky podľa úrokovej sadzby a ďalších kritérií pre správne rozhodovanie v tejto oblasti. Odhadovali výšku úroku a získali zručnosť vo využívaní úverovej kalkulačky pri výpočte úroku, mesačnej splátky i doby splácania. Posudzovali výšku mesačných nákladov na úver s ohľadom na mesačný rodinný rozpočet. Porovnávali štandardný bankový úver s pôžičkami od nebankových subjektov a so splátkovým predajom. Dozvedeli sa čo robiť, ak sme sa zadžili a nedokážeme úver.

Vypracovali (meno, priezvisko)	Mgr. Ľudovít Mišľan, PhD.MBA
Dátum	31.12.2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ľudovít Mišľan, PhD.MBA
Dátum	5.1.2022
Podpis	